

VOORWOORD

“Alles loslaten wat je hebt geleerd”

Dit is het belangrijkste advies van [Elise van Dansik](#). Ze is een pas afgestudeerde antropologe die lekker aan de weg timmert met Cheeky Pie, de sociaalste taart van Den Haag. “Niet eerst de markt onderzoeken, een plan schrijven, geldschietters zoeken et cetera. Gewoon beginnen, vanuit een innerlijke drive”. Op deze manier is ook WIN (werken in netwerken) ontstaan. In juni 2016 wonnen we de NSvP Challengeprijs Innovatief in Werk.

Bij WIN werken we met elkaar aan grotere kansen op de arbeidsmarkt voor iedereen die wil werken, door informeel leren in de praktijk. In kleine kring zien we dat het werkt. Dankzij de Challengeprijs kunnen we onze praktijkervaring delen met een groep jongeren en ook onderzoek laten doen naar het effect. Dat was het plan. We zijn ondertussen bijna een jaar onderweg en het project verloopt niet zonder slag of stoot. Het is een continue worsteling tussen ons oude werkpatroon en een nieuwe manier van werken. Of beter: tussen de leef- en systeemwereld.

Het werkt anders

De systeemwereld vraagt om een Projectplan (link toevoegen) en wil -terecht- weten wat de resultaten zijn. Hoe gaat dat in de praktijk: je schrijft naar beste eer en geweten op wat de richtlijnen verlangen. De realiteit is dat je al een paar weken na de start aan je water voelt dat het plannetje niet gaat werken. Tenminste, niet op de manier zoals je had opgeschreven. Het resulteert in zeven waardevolle kwalitatieve inzichten.

- De druk op jongeren om werk te vinden is groot en ze hebben het druk. Er is geen behoefte en weinig ruimte voor een andere aanpak, omdat geld verdienen hoge prioriteit heeft. De bereidheid om mee te doen is laag.
- Het arbeidsmarktimage is slecht. Met het inzicht dat het niet aan jou (als jongere) ligt dat je de zoveelste afwijzing hebt gehad, begint zelfvertrouwen te ontstaan. Dan

ontstaat er ook ruimte om initiatief te nemen; zaken anders aan te pakken en zelfs je eigen werk te creëren.

- De mogelijkheid om (ongereguleerd) 1op1 persoonlijk contact te hebben is heel waardevol. Veel belangrijker dan trainingen, bijeenkomsten et cetera. Het zorgt voor voldoende structuur en het ontstaan van vertrouwen in elkaar.
- Alledaagse verhalen delen met elkaar (over je eigen privé/werksituatie) doet wonderen. Dat doe je face2face, niet online. Het verklaart deels waarom bijvoorbeeld Part-up, zoals voorzien was in het plan, niet wordt gebruikt
- Focussen op de dingen waar je goed in bent en doelgericht aan de slag te gaan werkt. Dat maakt het makkelijker om je eigen realiteit te creëren en te werken aan je eigen doel (verhaal).
- “De groeten met moeten”. De kunst is om niets te doen, maar er gewoon te zijn voor de jongeren op momenten dat er behoefte is. Nietsdoen (zeker als je ziet dat zaken niet lopen zoals je had gepland) is heel onnatuurlijk, maar het werkt. Natuurlijk baal je, maar tegelijkertijd doe je ook geen werk voor niets. Als er vervolgens wel initiatief ontstaat dan is het uit intrinsieke motivatie (en dat werkt).
- Leeftijd doet er niet toe. Allemaal zitten we -meer dan ons lief is- vast in de systeemwereld. We dachten vooraf dat je jongeren sneller iets kunt aanleren, dan ouderen iets afleren. Niet dus. Vertrouwen opbouwen (in elkaar en een andere aanpak) kost tijd.

Tussenresultaat

Alle betrokkenen bij de Challenge Natuurlijk Werken verdienen een heel groot compliment. We zijn en blijven in gesprek met elkaar, ook al zijn we het lang niet altijd met elkaar eens. De meningen buitelen door elkaar heen. Gelukkig maar, want zonder gedoe geen verandering. Natuurlijk zijn er afhakers, dat hoort erbij. Je gaat echter door met de mensen die erin geloven. En het werkt. De ommekeer bij de jongeren vond plaats in de 3^e geplande teambijeenkomst. Toen riep een gefrustreerde deelnemer “Wat zijn we voor een stel slappelingen. Snap je niet dat we zelf in actie moeten komen”. Inmiddels hebben we een zeer geslaagde bijeenkomst (link verslag) achter de rug. Op een zaterdag in mei! Nu pas ontstaat er een teamgevoel en een drive om met elkaar naar een resultaat toe te werken.

Ondertussen is er op individueel niveau veel ontwikkeling waar te nemen. Iedereen werkt, nog lang niet altijd een droomplek, maar dat je ook van daaruit kunt groeien is een eyeopener. Wat helpt is de enorme metamorfose die de deelnemers ondergaan, door gewoon zichzelf te zijn. Het is gebaseerd op een groeiend zelfvertrouwen, omdat ze hun zorgen, zwakheden en onzekerheden durven te delen met elkaar. Ze herkennen patronen, delen opgedane kennis en ervaring en hebben het lef elkaar aan te spreken. In kleine kring en zeker niet op Internet. Daardoor rollen ze van het een in het ander. Geweldig om dit te zien.

Irmgard Bomers, initiatiefnemer WIN

De Challenge Natuurlijk Werken: leerzaam voor alle betrokkenen.

Door: Ria Roelands, WIN Werkring Den Haag, begeleider Challengeteam Den Haag

Vanaf het begin ben ik als Haagse WIN-ner betrokken bij de Challenge Natuurlijk Werken. Na ruim een half jaar is er behoefte aan een tussenstand. Aan de begeleiders van de Challengedeelnemers is gevraagd hun verhaal te doen over het proces en de effecten die de Challenge heeft.

In het volgende persoonlijke verhaal een weergave van het proces, vanaf de werving van deelnemers tot en met de derde teambijeenkomst op 6 mei 2017. Hoewel zij de hoofdpersonen zijn van mijn betoog heb ik ervoor gekozen de deelnemers niet bij naam te noemen. Het gaat in dit kader om algemene waarnemingen en niet om persoonlijke informatie.

De twee deelnemers uit het Westland worden begeleid door André Bruijn. Omdat zij ook deelnemen aan teamactiviteiten van Challengeteam Den Haag, en André daar in de regel ook bij aanwezig is, neem ik hen mee in dit verhaal.

Het begin: Wat een kans!

Een (bijna) gratis traject waarin je met een groep jongeren aan de slag gaat om je unieke waarde te ontdekken en tegelijkertijd te ervaren hoe de nieuwe economie in elkaar steekt.

Met veel enthousiasme en inzet togen verschillende mensen van WIN aan de slag om jongeren uit te nodigen van deze prachtige kans gebruik te maken, en ook ik sloot me bij hen aan.

Werving: Grijp je kans en Mij niet gezien.

Het bleek een behoorlijke klus te zijn: na een zomer lang gesprekken voeren, intermediairs bezoeken, jongeren benaderen (zelfs deelnemen aan een “blockjam” aan het begin van de zomervakantie, toen niemands hoofd naar werken stond 😊) bleek dat het verhaal over de Challenge Natuurlijk Werken veel sympathie opriep, maar dat de belangstelling afnam als duidelijk werd dat niet om een aanbod ging waarmee je geld kon verdienen. Overigens een begrijpelijke wens: na jarenlang op school gezeten te hebben willen de meeste jongeren hun eigen geld verdienen, eigen woonruimte hebben en een eigen leven opbouwen.

Maar ze zijn er wel: jongeren die het gevoel hebben dat er meer wegen zijn om interessant werk te vinden, niet helemaal snappen hoe dat zou kunnen, maar geïntrigeerd worden door het verhaal over waarde gericht werken en vinden van kansen in de nieuwe economie.

Kick-off in september

Aan het eind van de zomer kon door gezamenlijke inspanning van Irmgard Bomers, Andre Bruijn en mij een team worden samengesteld van 10 jongeren (woonachtig in de regio's Rotterdam, Den Haag, het Westland en Leiden), die we uitnodigden voor de kick-off bijeenkomst op 26 september 2016.

De bijeenkomst werd gehouden in wijkcentrum Mariahoeve, waar het team al werkt volgens het waarde gericht werken, niet alleen als professionals onderling, maar ook in samenwerking met wijkbewoners en andere organisaties in de wijk.

Challenge Natuurlijk Werken

In de Challenge Natuurlijk Werken laten jongerenteams anderen zien hoe de toekomst van werken eruit kan komen te zien! Het Challenge team vormt een zwermorganisatie voor anderhalf jaar, omdat de kans groot is dat er in deze periode iets in je werksituatie kan veranderen, waarop je vanuit de Challenge direct in kunt spelen.

nieuwe economie

natuurlijk werken

werken in netwerken

inspiratie

jongeren

Ga naar de tribe

BLOG

Op deze blog houden we je up to date van de laatste ontwikkelingen. Wil je zelf iets schrijven over uitbeelden? Deel dit met ons dan krijg je wellicht een plekje tussen de blogs!

KICKOFF CHALLENGE NATUURLIJK WERKEN - "TWINKELTJES IN DE OGEN."

De eerste bijeenkomst was leerzaam, ontspannen en enthousiasmerend. De eerste deelnemers van de Challenge hebben elkaar

CHALLENGE: JEZELF ONTWIKKELEN TOT PROFESSIONAL IN DE NIEUWE ECONOMIE

In de Challenge bundelen de projectpartners hun krachten en tegen een vast bedrag te

CHALLENGE: DE PITCH

Met deze pitch hebben we de NSvP Challengeprijs Innovatief in Werk gewonnen. Vijftig jongeren tussen de 20-27 jaar krijgen onder het motto Natuurlijk Werken kans om sneller uitdagend werk te vinden.

JASMIJN VAN ES ZOCHT WERK EN VOND UITDAGING

Geheel in de 'lean startup' gedachte, begon ik de volgende dag. Niet met een functie of titel, maar met activiteiten en verantwoordelijkheden die we samen bepaalden. Ik vulde de blog met verhalen over mensen met een droom, die voor de realisatie daarvan een team nodig hadden. 'Dreamcatcher' noemden ze mij ook wel.

[Read More →](#)

Jun 1, 2016

WIN INTERVIEW – FARAH MATAB "IK HOUD VAN LEREN, MAAR NIET VAN SCHOOL"

Dat was zo ongeveer de eerste zin die Farah uitsprak toen ik haar begin 2015 leerde kennen. Een jonge vrouw die in een lastige positie zat. Geen werk meer, een baby thuis en een relatie die niet lekker liep. Ze maakte indruk op mij, maar oogde vermoed en verbitterd. Intussen zijn we anderhalf jaar verder en ik ontmoet een stralende, zelfverzekerde vrouw.

[Read More →](#)

May 17, 2016

CALVIN BOSMA: "IK BEN HEEL TRADITIONEEL, DAT ZEGT MIJN OMA OOK"

Calvin Bosma (20) is een van de jongeren die meedoet aan de Challenge Natuurlijk Werken. Daarmee leren jongeren in praktijk hoe je in deze tijd werk vindt en behoudt, zonder je suf te solliciteren.

[Read More →](#)

May 12, 2016

Beelden van de Tribe op www.part-up.com en van de website www.challengenatuurlijkwerken.nl

Het programma van de Kick-off bijeenkomst werd volledig samengesteld door WIN, met als hoofdthema kennismaken met elkaar en het laten landen van het principe: als je weet wat je waard bent kun je je eigen koers bepalen en volgen.

Uiteraard stond ook de werkwijze van de Challenge op het programma, maar we besloten daar niet al te veel de nadruk op te leggen.

Negen enthousiaste jonge mensen (de tiende kon zich niet vrijmaken voor zijn werk) deden mee aan het programma, leerden elkaar kennen, eerste ervaringen werden uitgewisseld en de eerste afspraken voor de intake-interviews werden gemaakt. Het was een vrolijke bijeenkomst, enthousiast werd aan de verschillende activiteiten meegedaan. De oefeningen uit de sociale vaardigheidstraining Rots en Water door een van de jeugdwerkers van het wijkcentrum, zelf een jonge vrouw, leverde een bijzonder inzicht op in de waarde van je persoonlijke kracht kennen.

Het programma voor de Challenge werd aangestipt, en kort werd uitgelegd hoe de website van Part-up de online samenwerking ondersteunde. Iedereen werd uitgenodigd zich zo spoedig mogelijk aan te melden bij Part-up, waar we al gezorgd hadden voor wat aansprekende “part-ups”.

Bezorgd werd gevraagd of deelname aan het team en aan het WIN-programma wel mogelijk was, want er waren werkafspraken, sociale verplichtingen, banen waar je niet zomaar vrij voor kon nemen.

Omdat het om een Challenge ging lieten we het tijdens die bijeenkomst daarbij: we wilden de deelnemers stimuleren om zelf aan de slag te gaan met Part-up en met het WIN-programma, elkaar op te zoeken om nader kennis te maken, met elkaar een thema te verzinnen voor de volgende teambijeenkomst (waarvan wij de datum in december alvast geprikt hadden). Wel besloten we tijdens de intakegesprekken nader op de WIN-werkwijze in te gaan.

Intake: wie ben je en wat is je uitdaging?

Binnen enkele weken werden de intakegesprekken gehouden, waarvan de verslagen werden doorgestuurd voor de startmeting van het onderzoek dat aan de Challenge gekoppeld is.

Een paar waarnemingen:

Het viel mij op dat voor iedereen betaald werk prioriteit was. Zij die het hebben stellen hun baan op de eerste plaats, zij die het niet hebben zetten het zoeken naar werk voorop.

Voor de acht mensen die een baan hadden was de motivatie om aan de Challenge mee te doen uit te vinden wat hun unieke waarde is, vaak (vrij) vertaald als “het werk van mijn dromen vinden”.

Tijdens de Challenge wilden zij leren wat je kunt doen om je droomwerk te realiseren, welke stappen je kunt nemen en ontdekken wat het begrip “werken in netwerken” inhoudt.

Voor de deelnemer die geen betaald werk had gold dat hij het vinden daarvan als prioriteit stelde, en dat zijn motivatie om deel te nemen was om met andere jonge mensen in contact te komen.

De doelstellingen van de deelnemers lopen uiteen: sommigen willen iets concreets uitzoeken waarvoor ze nog niet eens andere teamleden nodig hebben, bijvoorbeeld het uitzoeken of

werken in een vast dienstverband beter bevalt dan werken als freelancer. Anderen hebben meer een focus dan een concrete doelstelling, bijvoorbeeld “manieren vinden die mij verder brengen op het pad om een eigen praktijk op te zetten”.

Alle gesprekken startten met een uiteenzetting van de WIN-werkwijze. Benadrukt werd dat het om een ontwikkeling gaat die in zijn geheel een aantal jaar duurt, en dat het begint met het leren kennen van je eigen unieke waarde. Tijdens deelname aan de Challenge is er alle ruimte voor om dat eerste traject te doorlopen, deels alleen en deels door samen te werken met anderen.

Het viel me op dat bij een aantal deelnemers, misschien gekoppeld aan de motivatie om mee te doen aan de Challenge, de bereidheid om het ontwikkeltraject als team te doorlopen minder was. Het bijwonen van activiteiten werd door de meesten van hen als probleem gezien, omdat men niet zo vaak vrij kon nemen i.v.m. de baan die zij hadden.

Tenslotte valt te zeggen dat de sociale omgeving voor een aantal jongeren van belang is bij het vinden van werk: familiebanden en sociale verplichtingen maken de ruimte om naast het (betaalde) werk ook nog te werken aan persoonlijke ruimte klein of is soms zelfs helemaal afwezig. Bewondering voor hen die toch in het Challengetraject gestapt zijn.

Doelen die de jongeren noemen:

"Iemand vinden die mij de kans geeft te laten zien wat ik kan (werk of werkervaringsplek)"

"In samenwerking met het team een concreet idee uitwerken"

"Erin slagen om een voorbeeld te zijn voor andere jongeren in het bereiken van hun doel"

"Aantoonbare en gedocumenteerde ervaring doen (draaiboek) in het organiseren van activiteiten"

"Werk vinden of weten in welk werkveld ik me thuis voel"

"Een goed netwerk van mensen van mijn eigen leeftijd opbouwen, en een huis en een baan vinden"

"Vaststellen in welke sfeer ik mijn werk wil doen"

"Werk vinden in de autobranche"

"Een succesvolle instagrapagina met 100.000 volgers"

Aan de slag: laat hen het zelf doen

De grootste uitdaging van de Challenge Natuurlijk Werken voor mij brak aan na de intakefase: me niet bemoeien met het Challengeteam. Ik had verwacht dat de jongeren na al die leuke begin-energie niet zouden kunnen wachten om contact met elkaar te leggen, WIN-activiteiten te bezoeken, Part-up onder de knie zouden krijgen. Op enkele uitzonderingen na bleek men heel goed te kunnen wachten!

En of ik nu op Part-up uitlegde waar het nu eigenlijk om ging bij de Challenge, mailtjes stuurde met uitnodigingen voor activiteiten, mailtjes met de gegevens van alle deelnemers, herinneringen aan de najaarsbijeenkomst: er gebeurde niet veel met al ons mooie aanbod.

Een andere verbazende ontdekking was dat er in een tijd dat je werk zich voor een deel online afspeelt jonge mensen zijn die niet gretig gebruik maken van allerlei sociale media. De veronderstelling was dat de communicatie zou verlopen via Part-up, wat niet van de grond kwam, omdat maar een klein deel van de deelnemers actief werd op de website. Whatsapp lag niet in ieders smaak, een enkeling maakt gebruik van Facebook en LinkedIn.

Het was een periode van ernstig op je handen zitten en niets doen: alle lijnen waren uitgelegd, alle paden gebaad: het was nu afwachten op actie van de deelnemers.

Bij het naderen van de door ons geprikte datum (geen van de deelnemers kon aanwezig zijn) hebben we een datum geprikt, op 29 december in de Caballerofabriek, met de uitnodiging daarbij aanwezig te zijn. Thema: geen, programma: rondje hoe gaat het met iedereen, en wat vind je van de Challenge tot nu toe.

Vijf mensen meldden zich aan, en uiteindelijk waren drie deelnemers aanwezig. Een persoon moest afzeggen door werkverplichtingen en een persoon meldde zich vlak van tevoren af wegens ziekte. Een score om tevreden te zijn. Het was een geweldige bijeenkomst, afgesloten met een sfeervol etentje in het restaurant vlakbij. Het verslag bevindt zich op Partup. ([Link](#))

De aanwezige deelnemers bleken allemaal aan het werk te zijn aan een persoonlijke uitdaging: ze vonden allemaal “zomaar” een baan, of woonruimte, hadden er plezier in dat het zo gemakkelijk ging, waren met persoonlijke ontwikkeling bezig of kregen zomaar onverwacht een compliment over hun waardevolle bijdrage of aanwezigheid.

Spontaan gingen allerlei tips over goede contacten en handige informatie over tafel als iemand haar verhaal vertelde en aangaf ergens naar op zoek te zijn. Dat gold ook voor genodigde Elise van Dantzig, die op zoek was naar knowhow om haar businessplan te onderbouwen. Hoewel de kennismaking goed verliep (De Challengedeelnemers vonden het interessant om ervaringen van een startende ondernemer te horen) kwam het later toch niet tot een verdere samenwerking. Bedoeling was dat Elise via Part-up ondersteuning bij concrete acties zou vragen, en dat het door de persoonlijke kennismaking dan gemakkelijker zou zijn voor de Challengedeelnemers om actief te worden op Part-up. Net als bij andere pogingen om Part-up onder de aandacht te brengen lukte dat ook hier niet.

Aan de slag: ze kúnnen het ook zelf

De drie deelnemers van de tweede bijeenkomst bleken de Challenge te begrijpen: blijven proberen, volhouden, je koers niet uit het oog verliezen, genoeg nemen met minder om er beter van te worden, gewoon vragen wat je nodig hebt, geen nee accepteren, maar vragen hoe het een ja kan worden. Kortom: een ondernemende werkhouding ontwikkelen.

Maar er waren meer mensen actief bezig. Een van de andere deelnemers bleek de groep steeds aan de afspraken te herinneren. Als er afspraken waren gemaakt kon je erop rekenen dat hij een paar weken van tevoren van zich liet horen: of de afspraak nog doorging. Hij ging dan niet zover om er ook achteraan te gaan dat er echt iets gebeurde, maar hij maakte iedereen toch weer even wakker.

En hij was ook degene die op een gegeven moment gewoon per Whatsapp ging communiceren, en die voorstelde een groep aan te maken om elkaar gemakkelijk te kunnen bereiken. Een ander moest dan wel weer aan de slag om die groep ook te maken overigens.

Dezelfde deelnemer nam als enig lid van het Challengeteam deel aan de eerste Praktijktraining Natuurlijk Werken in de Challengeperiode. Deze serie van vier lessen gaf ik in het wijkcentrum Mariahoeve, samen met andere WIN-klanten en (jonge) medewerkers van het wijkcentrum.

Deze ervaringen bleek hij goed mee te kunnen nemen in zijn persoonlijke uitdaging: het voorbereiden op een eigen onderneming.

Later bleek dat de andere deelnemers ook belangstelling hadden gehad, maar door het tijdstip niet mee konden doen. Andre Bruijn biedt daarom een nieuwe lessenreeks aan vanaf juni in de avonden, zodat ook de Challengedeelnemers mee kunnen doen.

Twee van de deelnemers uit Den Haag namen in maart deel aan het jaarlijkse WIN Werkt festival in De Steeg, een dag met workshops over (samen)werken in de nieuwe economie, waarin het Challengeteam Wageningen ook een workshop verzorgde. Uiteraard waren ook de Haagse deelnemers bij deze workshop aanwezig. Het verhaal van een van ondernemers, die een duurzaam restaurant runde, werkte zeer inspirerend voor de Haagse deelnemster met aspiraties om bezig te zijn met gezonde voeding.

Een van hen nam deel aan de organisatie vooraf, een mooie kans om anderen te leren kennen en zichzelf te laten zien.

De workshop Samenwerken met de consentmethode was voor een van de deelnemers aanleiding om daarover ook iets te vertellen tijdens de teambijeenkomst van 6 mei.

Twee van de Challengedeelnemers bleken bereid om de organisatie van de derde bijeenkomst op zich te nemen. Toen de datum niet bij iedereen bekend was hebben zij een nieuwe datum geregeld (6 mei 2017) en zijn aan de slag gegaan met het vinden van een locatie en het regelen van een programma.

Op 6 mei waren 5 deelnemers aanwezig, en tijdens het rondje langs de deelnemers bleek eens te meer dat de Challenge Natuurlijk Werken voor hen uitpakt als het werken aan een persoonlijke Challenge. Nieuwe opstokers op werkgebied, contacten die aangereikt werden om een uitstapje richting droomwerk te maken, een concreet plan om netwerkactiviteiten te ondernemen om zo zichtbaarder te worden in de gedroomde branche.

Inmiddels heeft men elkaar echt leren kennen, en voelt zich vertrouwd genoeg om niet alleen de successen te vieren, maar ook de onzekerheden en tegenvallers met elkaar te delen. Iedereen heeft de ander iets te bieden, en inmiddels is de wens uitgesproken voor de volgende bijeenkomst echt met een voorbereid thema te komen. Ideeën: de talenten van het team inzichtelijk maken.

We hebben voorgesteld om de vierde bijeenkomst samen met Team Wageningen te organiseren. Daarvoor is nu het contact in gang gezet: het is aan henzelf om daar een vorm voor te vinden.

Hoe is het nu met de deelnemers?

Vijf van de tien deelnemers willen graag verder met elkaar als Challengeteam. Hoe zij het tot nu toe ervaren hebben zal onderwerp van gesprek zijn in het tussentijds interview (mei-juni 2017). Uiteraard wordt hierbij ook stilgestaan bij de (bij te stellen?) doelstelling die zij persoonlijk c.q. met het team willen behalen.

Een aantal deelnemers heeft ervoor gekozen (vooralsnog) niet aan de teambijeenkomsten mee te willen doen.

Drie van hen hebben werk waar zij tevreden over zijn, willen wel kennis en ervaring delen met de andere deelnemers als die daar behoefte aan hebben.

Een van de deelnemers is wegens familieomstandigheden afgehaakt (we houden wel contact met hem), en een van de deelnemers gaat verhuizen naar Ede (waar wij hem uiteraard opmerkzaam hebben gemaakt op team Wageningen).

Ook met deze deelnemers zal een tussentijds interview worden afgenomen, met minimaal als opbrengst de reden dat zij niet aan teambijeenkomsten meedoen, of hun persoonlijke challenge inmiddels geslaagd is en wat daaraan heeft bijgedragen.

In de voorgenomen tussentijdse interviews zal specifiek op ieders ontwikkeling worden ingegaan.

Tussenstand: Genoeg actie, maar anders dan verwacht

De weg van het team is anders dan WIN aanvankelijk had verwacht, maar qua leerervaring even zinvol. Het leerproces van WIN is een proces dat een aantal jaar in beslag neemt, waarin je steeds beter leert hoe je vanuit jouw persoonlijke waarde op een ondernemende manier aan de slag kunt met het vinden van werk.

Het afgeronde en gestructureerde activiteitenpakket dat wij de deelnemers aan het begin van de Challenge Natuurlijk Werken aanboden kwam te vroeg: het freewheelen, het uitproberen, het kennismaken met elkaar en de haast 1 op 1 aandacht was eerst nodig.

Na ruim een half jaar is het team eraan toe om verder te gaan als team en elkaar mee te nemen in de volgende fase. Voordat we met de volgende teamfase doorgaan is het goed om door middel van de genoemde interviews een tussenstand op te nemen zodat we met elkaar kunnen vaststellen wat er nodig is om de persoonlijke en team-challenge te halen.

Ik sluit af met een woord van waardering voor alle deelnemers. Lang niet iedereen durft het aan om zomaar in het diepe te springen en al werkend te zien wat er van terecht komt, en dat is wel waar de Challenge Natuurlijk Werken om vraagt. Alle deelnemers hebben de regie gehouden over hun eigen werk- en leerproces, hebben keuzes gemaakt, knopen doorgehakt, soms met de ogen dicht gesprongen, of zichzelf overbluft, (tijdelijk) halt roepen als andere zaken prioriteit hadden. Echt Challenge-materiaal, die deelnemers!

André Bruijn, WIN Werkring Westland, coacht 2 deelnemers van Challengeteam Den Haag:

'In gesprek gaan bij het vragenformulier helpt. Zonder hun verhaal te interpreteren bleek met mijn toevoegingen/aanvullingen het verhaal positiever dan met alleen het verhaal van Sylvester en Ricardo zelf.

Je zou kunnen zeggen dat een van mijn bijdragen is 'zorgen dat er geen waardevolle info in het putje verdwijnt'.

Gelijk een mooie uitnodiging om tijdens de bijeenkomst met de deelnemers, zoals op 6 mei, te zorgen dat we kansen en mogelijkheden juist met de groep een extra dimensie te geven.'

De Challenge deelnemers in Wageningen

Door: Pauline Schakenbos, WIN Werkring FoodValley, begeleider Challenge team Wageningen en omgeving

De Challenge is begonnen met een pitch door drie rolmodellen. Toen er geen teams konden worden gevormd in Utrecht, Amsterdam of Rotterdam, ben ik in Wageningen gestart.

In Wageningen is een inspirerende plek opgezet door twee jongeren: [THUIS Wageningen](#). De initiatiefnemers Tutku Yüksel en Elsje van de Weg zie ik als rolmodellen. Jongeren die daar regelmatig kwamen heb ik gevraagd of ze mee wilden doen aan de Challenge.

Net als de andere WIN-ners heb ik ook via opleidingen MBO en HBO, jongerenwerkers, mensen die kende die met jongeren werken en tijdens events een oproep gedaan aan jongeren om mee te doen, maar hier kwam weinig respons uit.

Uiteindelijk zijn er 7 jongeren betrokken bij de Challenge in Wageningen.

Alle deelnemers vonden de vragen van het intake gesprek zeer waardevol, omdat ze daarmee op een rij zetten waar ze mee bezig zijn, de ideeën die ze daarbij hebben en wat ze eigenlijk graag willen bereiken.

Doelen die de jongeren noemen:

"Studie afronden. Eigen bedrijf profileren, in de markt zetten. Aan de slag in iets dat goed bij mij past."

"THUIS onafhankelijk laten zijn van de aanwezigheid van Tutku en mij. Blog opzetten over (mensen die bezig zijn met) verandering en bewustwording."

"Uitvinden welke master ik wil doen. Een waar ik achter sta en die me het gevoel geeft dat ik er alter, op persoonlijk en werk gebied iets aan heb. Of iets anders dan een master, maar dat me datzelfde gevoel geeft."

"Wijzer worden over wat er mogelijk is voor me, gezin mijn ziekte. Wat wel of niet opties zijn en reëel is. Eventueel meer zelfvertrouwen in wat ik kan en wat ik er mee doe."

"Fitter zijn. Max. 85 kilo. Ik wil meer bijdragen aan THUIS. Ik zou graag naar Brazilië willen. Daar ben ik al eens geweest."

Wat me in de gesprekken opvalt, is het verschil in zelfverzekerdheid, in grootte van de ambities. Het lijkt wel of, hoe hoger opgeleid, hoe meer mogelijkheden gezien worden en meer zelfvertrouwen is.

Samen met Elsje van de Weg heb ik voor Wageningen een voorbeeld programma bedacht om het aantrekkelijk te maken voor jongeren. Hierbij nam zij haar vrienden en kennissen voor ogen. Op excursie gaan naar voorbeelden van bijzondere ondernemingen en initiatieven en interessante workshops aanbieden. Het bleek echter geen wondermiddel voor het aantrekken van meer deelnemers. Drie maanden later ontstond langzamerhand wel de vraag om iets met part-up te gaan doen en hier meer over te leren. 20 juni is er dan toch een eerste workshop die voortkomt uit de Challenge.

Succes kan opeens snel gaan

In een gesprek dat ik met Tutku had en later ook tijdens een workshop bij THUIS over 'Dromen inblikken' van [Dennis Nolte](#) liet zij vallen dat ze graag met haar ideeën over THUIS op een podium zou willen staan.

Dankzij het WIN netwerk kwamen we in aanraking met de oproep van VPRO Tegenlicht om uitdaggers en aanpakkers te nomineren. Na haar nominatie pakten Tutku en Elsje meteen het campagnevoeren op en trok Tutku voldoende fans aan om bij de eerste dertig van de vierhonderd te eindigen.

VPRO Tegenlicht koos haar project uit voor een documentaire met bloemlezing van initiatieven en vervolgens kon zij in Pakhuis de Zwijger op het podium staan met haar verhaal.

Tutku en Elsje zijn typisch een voorbeeld van het nieuwe werken in de nieuwe economie. Zwermorganiseren, kansen grijpen, werken vanuit je passie en drive met mensen die je energie geven aan projecten waarmee je de samenleving en je eigen omgeving mooier maakt.

Voor Tutku is de uitdaging echter: haar studie afronden. Met deze uitdaging gaat ze de komende maanden aan de slag.

Aanbevelingen

Om jongeren actief hun toekomst of werk te laten vormgeven en om hen gebruik te laten maken van volwassenen die hen verder willen helpen, is nodig:

1. vertrouwen kweken in volwassenen / wantrouwen overwinnen
2. contact maken, gelijkwaardig, gesprek aangaan zonder vooropgezet doel
3. het onderwijssysteem vormt hun beeld van de volwassenen en de volwassen wereld. Dat beeld moet veranderen en dat heeft even tijd nodig.
4. Er rekening mee houden dat hun manier van communiceren, leren, informatie vinden en manier van (samen)werken anders is. Hun logica is anders, hun beeld is anders.
5. Hun zelfvertrouwen vergroten. Dat het goed is wat ze doen en hoe ze het doen. Ze hebben echter het idee dat ze voor de 'echte wereld' en voor het 'echte werk' net zo moeten gaan doen als dat ze denken dat volwassenen dat doen. Farah is een goede coach voor de andere jongeren.
6. Concreet worden. Gaan doen, laten zien door te doen, voorbeelden geven, voorbeeld zijn.
7. het zwermorganiseren zoals Part-up voorstaat is nog in de pioniersfase. Tijdens het afgelopen half jaar hebben WIN en part-up nog veel nieuwe inzichten opgedaan.
8. Twee mensen die met groepen jongeren werken gaven onafhankelijk van elkaar aan dat zij bij voorkeur een groep van vijf alten samenwerken. In Den Haag zijn er nu vijf actief een team geworden. Is dit aantal iets om op aan te sturen?